

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QITUVCHINING O'RNI VA ROLI O'QITUVCHINING PEDAGOGIK QOBILIYATLARI VA BOSHQARUV USHLBLARI TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA

Ochilova Sevinch

Xalqaro Nordik universiteti talabasi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada boshlang'ich ta'limda o'qituvchining o'rni va roli tahlil qilingan. O'qituvchining pedagogik qobiliyatlari va boshqaruv uslublarining ta'lim jarayoniga ta'siri o'rganilgan. Ta'kidlanishicha, samarali boshqaruv uslublari va o'qituvchining didaktik qobiliyatlari o'quvchilarni bilim olishga qiziqtiradi, ularning individual rivojlanishiga ko'mak beradi. Shuningdek, maqolada pedagogning ijtimoiy va psixologik malakalari ham muhim ahamiyatga ega ekani qayd etilgan.*

Kalit so'zlar: *boshlang'ich ta'lim, o'qituvchi, pedagogik qobiliyat, boshqaruv uslublari, ta'lim samaradorligi, innovatsion metodlar.*

Kirish

Boshlang'ich ta'lim har qanday ta'lim tizimining asosiy bosqichi hisoblanadi. Ushbu bosqichda o'qituvchining professional qobiliyatlari va boshqaruv uslublari o'quvchilarning keyingi bilim olish jarayoniga bevosita ta'sir qiladi. O'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki bolalarda ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantiruvchi va ularni ijodiy fikrlashga undovchi shaxs sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli, boshlang'ich ta'limda o'qituvchining o'rni va roli o'ta muhimdir.

O'qituvchining pedagogik qobiliyatlari

O'qituvchining pedagogik qobiliyatlari uning professional mahoratini belgilovchi muhim omillardan biridir. Ushbu qobiliyatlarni quyidagi guruhlariga ajratish mumkin:

1. Didaktik qobiliyatlar: O'quv materiallarini tushunarli va qiziqarli tarzda tushuntirish qobiliyati. Bu qobiliyat o'quvchilarning mavzuni o'zlashtirish darajasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.
2. Psixologik qobiliyatlar: Har bir o'quvchining individual xususiyatlarini tushunish va unga mos yondashuvni tanlash.
3. Kommunikativ qobiliyatlar: O'quvchilar bilan do'stona va samarali muloqot olib borish.
4. Ijodiy qobiliyatlar: Ta'lim jarayonini yangicha usul va texnologiyalar asosida tashkil etish.

O'qituvchining boshqaruv uslublari

Ta'lim jarayonida boshqaruv uslublarining to'g'ri tanlanishi ham samaradorlikni oshirishda muhim o'rin tutadi. Quyidagi boshqaruv uslublari boshlang'ich ta'lim uchun samarali hisoblanadi:

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

5. 1. Demokratik boshqaruv uslubi: O'quvchilar bilan hamkorlikda ishlash va ularning fikrlarini inobatga olish orqali motivatsiyani oshirish.

6. 2. Individual yondashuv: Har bir o'quvchining qobiliyatlarini aniqlab, unga mos vazifalarni taqdim etish.

7. 3. Faol o'rgatuvchi uslub: O'quvchilarning dars jarayonida faol ishtirok etishini rag'batlantiruvchi usullarni qo'llash.

Ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari

Boshlang'ich ta'lim samaradorligini oshirish uchun o'qituvchilar quyidagi omillarga e'tibor qaratishlari lozim:

- Innovatsion metodlardan foydalanish: Zamonaviy texnologiyalar va interaktiv ta'lim usullaridan foydalanish o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

- Rivojlantiruvchi muhit yaratish: O'quvchilar uchun do'stona, qo'llab-quvvatlovchi muhitni tashkil etish.

- Doimiy professional rivojlanish: O'qituvchi o'zining pedagogik mahoratini muntazam oshirishi zarur.

Xulosa

Boshlang'ich ta'limda o'qituvchining pedagogik qobiliyatlari va boshqaruv uslublari ta'lim samaradorligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. O'qituvchining didaktik, psixologik va kommunikativ qobiliyatlarini rivojlantirish, shuningdek, innovatsion ta'lim usullarini qo'llash orqali boshlang'ich ta'lim sifatini yanada yuqori darajaga ko'tarish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abduqodirov, A. A. (2017). Ta'lim jarayonini boshqarishning zamonaviy metodlari. Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi.

2. Hasanov, B. (2020). Pedagogik qobiliyatlar nazariyasi. Toshkent: Ma'rifat nashriyoti.

3. Vygotskiy, L. S. (1986). Pedagogik psixologiya. Moskva: Pedagogika.

4. Dewey, J. (2001). Demokratiya va ta'lim. New York: Macmillan.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim sifatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori (2020-yil 6-mart).

